

5 december 2020

Maakt het uit of "The Crown" de werkelijkheid fictionaliseert?

Het is waarheidsgetrouwer dan het verhaal dat de royals verkochten

"Ik heb moeite om enige verzachtende eigenschappen bij deze mensen te vinden", zegt Margaret Thatcher tegen haar man Denis tijdens een bezoek aan Balmoral Castle, waar de Thatchers onheus worden bejegend, vernederd en gedwongen om een spelletje *Ibble Dibble* te spelen na het eten waarin spelers hun gezicht insmeren met verbrande kurk terwijl ze zich dronken drinken. Oliver Dowden, de Britse cultuursecretaris gelooft dat de echte royals belasterd worden in *The Crown* van Netflix, dat het drama maakte, en heeft geëist dat het bedrijf een waarschuwing plaatst bij toekomstige afleveringen, om erop te wijzen dat het programma fictie is.

[Margaret Thatcher speelt Ibbie Dibble](#)

Het lijkt vreemd dat een regering onder leiding van een man die een boek over Shakespeare schrijft, aandringt op historische nauwkeurigheid in drama. Boris Johnson horen we niet klagen dat "Richard III" als niet-nepotistische vorst wordt afgeschilderd [in een recente opvoering van Richard III in Blenheim Castle werd Richard III, tegen alle traditie in, afgeschilderd als een aangename persoonlijkheid]. Alle drama waarbij echte mensen betrokken zijn, is tot op zekere hoogte fictie: toen Charles en Diana elkaar in de ogen keken en beseften dat het voorbij was, was er niemand anders in de kamer waar dat gebeurde. Als de geportretteerden dood, fatsoenlijk en onbelangrijk zijn, kan het niemand schelen welke regels scriptschrijvers voor hen verzinnen. Maar als ze in leven zijn, overspelig zijn en de erfgenaam van de troon zijn, dan wordt het geheel penibel.

Ruzie tussen Charles en Diana

Het is dan ook niet verwonderlijk dat de release van de nieuwste afleveringen gepaard ging met het geluid van afstandsbedieningen die van de muren van Home County [graafschappen grenzend aan Londen] afkaatsten. Conservatieven zijn woedend omdat hun model, Margaret Thatcher, verschijnt als een raspende feeks die vastbesloten is om het bloed van Argentijnen te vergieten en de armen met de neus in het vuil te wrijven. De vrienden en pluimstrijkers van de royals zijn woedend dat de Windsors worden afgeschilderd als koelhartige pestkoppen die Diana tot boulimie drijven. De serie, zo beweren ze, is onwaar, onbillijk en zal de monarchie schaden.

Als de monarchie zo kwetsbaar is dat een man die zich voordoeft als Prins Charles en die gemene dingen zegt tegen een vrouw die zich voordoeft als zijn echtgenote, die monarchie ernstig schaadt, dan heeft de instelling haar nut waarschijnlijk overleefd. Beroemde mensen worden vaak afgebeeld op een manier die ze niet leuk vinden, maar dat is de prijs van vrijheid van meningsuiting. Als ze daar aanstoot aan nemen, dan kunnen ze een aanklacht indienen. Alleen, de advocaten van Netflix zitten waarschijnlijk niet naast de telefoon.

De interessantste beschuldiging is die van onwaarheid. Zeker, *The Crown* verdraait de chronologie en bedenkt gebeurtenissen. Prins Philip was niet vervreemd van zijn moeder. De koningin bezoekt Churchill niet op zijn sterfbed. De ruzie tussen Lord Mountbatten en prins Charles voordat de mentor van de prins wordt opgeblazen door het IRA is, voor zover bekend, verzonnen. Maar ook de monarchie is een leverancier van fictie. *Richard III* was propaganda geschreven door een Tudor-kruiper om de omverwerping van het vorige regime te rechtvaardigen. The Windsors construeerden hun eigen happy-family-verhaal, dat minder waar bleek te zijn dan het fictieve verhaal van stoornis en wanhoop. En al met al komen ze niet slecht uit *The Crown*. Het thema is het conflict tussen plicht en persoonlijke vervulling, dat pijn veroorzaakt van generatie op generatie. Dat is geen fictie.

Aangezien het onwaarschijnlijk is dat een regering die gehecht is aan vrijheid van meningsuiting, de CEO van Netflix naar de Londense Tower zal slepen omdat hij geen rekening heeft gehouden met de heer Dowden, moet de interventie worden gelezen als louter tentoonspreiding van politieke correctheid ten behoeve van conservatieve Britten. Toch is de bezorgdheid van de regering over waarheidsgetrouwheid welkom. Misschien zal de heer Johnson in de toekomst meer aandacht besteden aan de waarheid dan toen hij een campagne leidde om de Europese Unie te verlaten waarin hij beweerde dat Brexit het land 350 miljoen pond per week zou opleveren, of toen hij meer dan een jaar geleden zei dat er een handelsovereenkomst was. Ovenklaar. Die leugens zouden kunnen leiden tot een geopolitieke scheiding die veel rommeliger is dan die van de Windsors.

Vertaling: Rudi Draye